

Wnioski Komisji mające na celu poprawę warunków pracy osób pracujących za pośrednictwem cyfrowych platform pracy

Bruksela, 9 grudnia 2021 r.

Komisja Europejska proponuje dziś szereg środków służących poprawie warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych oraz wspieraniu zrównoważonego wzrostu cyfrowych platform pracy w UE.

Nowe przepisy zapewnią osobom pracującym za pośrednictwem cyfrowych platform pracy możliwość korzystania z praw pracowniczych i świadczeń socjalnych, do których są uprawnieni. Otrzymają oni również dodatkową ochronę w odniesieniu do stosowania zarządzania algorytmicznego (tj. zautomatyzowanych systemów, które wspierają lub zastępują funkcje kierownicze w pracy). Wspólny zbiór przepisów UE zapewni większą pewność prawa, umożliwiając tym samym cyfrowym platformom pracy pełne wykorzystanie potencjału gospodarczego jednolitego rynku i równych warunków działania.

W ramach dzisiejszego pakietu Komisja przedstawia:

- **Komunikat** określający podejście UE i środki dotyczące pracy za pośrednictwem platform internetowych. Uzupełnieniem tych środków są działania, które organy krajowe, partnerzy społeczni i inne właściwe podmioty powinny podjąć na swoim szczeblu. Celem komunikatu jest również stworzenie podstaw dla prac nad przyszłymi globalnymi standardami wysokiej jakości pracy za pośrednictwem platform internetowych.
- **Wniosek dotyczący dyrektywy** w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych. Obejmuje on środki służące prawidłowemu określeniu statusu zatrudnienia osób pracujących za pośrednictwem cyfrowych platform pracy oraz nowe prawa zarówno pracowników, jak i osób samozatrudnionych, w zakresie zarządzania algorytmicznego.
- **Projekt wytycznych** wyjaśniających stosowanie unijnego prawa konkurencji do układów zbiorowych osób samozatrudnionych, gdzie celem tych wytycznych jest poprawa warunków pracy takich osób. Dotyczy to również osób pracujących za pośrednictwem cyfrowych platform pracy.

Dyrektywa w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych

- **Status zatrudnienia**

[Proponowana dyrektywa](#) ma na celu zapewnienie, aby osobom pracującym za pośrednictwem cyfrowych platform pracy przyznano status legalnego zatrudnienia, który odpowiada ich rzeczywistej organizacji pracy. Zawiera ona wykaz kryteriów kontroli służących ustaleniu, czy platforma jest „pracodawcą”. Jeżeli platforma spełnia co najmniej dwa z tych kryteriów, zgodnie z prawem zakłada się, że jest ona pracodawcą. Osoby pracujące za jej pośrednictwem korzystałyby zatem z praw pracowniczych i socjalnych, które wiążą się ze statusem „pracownika”. W przypadku osób zaklasyfikowanych jako pracownicy oznacza to prawo do minimalnego wynagrodzenia (jeżeli takie istnieje), negocjacji zbiorowych oraz ochrony czasu pracy i zdrowia, prawo do płatnego urlopu lub lepszy dostęp do ochrony przed wypadkami przy pracy, prawo do zasiłków dla bezrobotnych i świadczeń chorobowych, a także do emerytur składowych. Platformy będą miały prawo do kwestionowania lub „odrzućcia” tej klasyfikacji, przy czym ciężar udowodnienia, że nie istnieje w ich przypadku stosunek pracy, spoczywa na nich. Jasne kryteria zaproponowane przez Komisję zapewnią platformom większą pewność prawa, niższe koszty postępowań sądowych, a także ułatwią planowanie działalności gospodarczej.

- **Zarządzanie algorytmiczne**

Dyrektywa zwiększa przejrzystość stosowania algorytmów przez cyfrowe platformy pracy, zapewnia monitorowanie przez ludzi przestrzegania przez nie wymaganych warunków pracy oraz daje prawo do kwestionowania zautomatyzowanych decyzji. Te nowe prawa zostaną przyznane zarówno pracownikom, jak i osobom faktycznie samozatrudnionym.

• Egzekwowanie przepisów, przejrzystość i identyfikowalność

Organy krajowe często mają trudności z dostępem do danych dotyczących platform i osób pracujących za ich pośrednictwem. Jest to jeszcze trudniejsze, gdy platformy działają w kilku państwach członkowskich, co sprawia, że nie jest jasne, gdzie wykonywana jest praca za pośrednictwem platform internetowych i przez kogo.

Wniosek Komisji zapewni większą przejrzystość funkcjonowania platform dzięki wyjaśnieniu istniejących obowiązków w zakresie deklarowania pracy organom krajowym oraz poproszeniu platform o udostępnienie organom krajowym kluczowych informacji na temat ich działalności i osób pracujących za ich pośrednictwem.

W swoim [komunikacie „Lepsze warunki pracy na rzecz silniejszej Europy socjalnej: pełne wykorzystanie korzyści płynących z cyfryzacji dla przyszłości pracy](#) Komisja wzywa państwa członkowskie, partnerów społecznych i wszystkie właściwe podmioty do przedstawienia konkretnych środków mających na celu poprawę warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych. Jego celem jest wykorzystanie korzyści płynących z transformacji cyfrowej i ochrona europejskiej społecznej gospodarki rynkowej. UE pragnie również dawać przykład i wносить wkład w przyszłe globalne standardy wysokiej jakości pracy za pośrednictwem platform internetowych. Platformy działają w sposób transgraniczny i uzasadniają transgraniczne podejście regulacyjne.

Projekt wytycznych w sprawie stosowania prawa konkurencji UE

Komisja [rozpoczyna dziś](#) również konsultacje społeczne w sprawie [projektu wytycznych dotyczących stosowania unijnego prawa konkurencji do układów zbiorowych osób pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników](#), tj. osób pracujących całkowicie samodzielnie i nikogo nie zatrudniających. Proponowane wytyczne mają na celu zapewnienie pewności prawa i zagwarantowanie, że unijne prawo konkurencji nie będzie stało na przeszkodzie wysiłkom niektórych osób samozatrudnionych na rzecz wspólnej poprawy ich warunków pracy, w tym wynagrodzenia, w przypadkach, gdy znajdują się one w stosunkowo trudnej sytuacji negocjacyjnej, na przykład gdy borykają się ze znacznym brakiem równowagi w zakresie siły przetargowej. Projekt wytycznych obejmuje zarówno sytuacje w internecie, jak i poza nim.

Wypowiedzi członków Kolegium:

Wiceprzewodnicząca wykonawcza do spraw Europy na miarę ery cyfrowej Margrethe **Vestager** powiedziała: *Ponieważ cyfrowe platformy pracy tworzą coraz więcej miejsc pracy, musimy zapewnić godne warunki pracy wszystkim osobom uzyskującym dochody z wykonywania takiej działalności. Nasz wniosek dotyczący dyrektywy pomoże fikcyjnie samozatrudnionym pracującym na platformach właściwie określić ich status zatrudnienia i korzystać ze wszystkich związanych z tym praw socjalnych. Osoby faktycznie samozatrudnione pracujące za pośrednictwem platform będą chronione dzięki większej pewności prawa co do ich statusu, a ponadto wprowadzone zostaną nowe zabezpieczenia przed zagrożeniami związanymi z zarządzaniem algorytmicznym. Jest to ważny krok w kierunku bardziej społecznej gospodarki cyfrowej.*

Wiceprzewodniczący wykonawczy do spraw gospodarki służącej ludziom Valdis **Dombrovskis** powiedział: *Cyfrowe platformy pracy odgrywają ważną rolę w naszej gospodarce, ponieważ przynoszą innowacje, tworzą miejsca pracy i pomagają zaspokoić popyt konsumentów. Ludzie są centralnym elementem tego modelu biznesowego i mają prawo do godnych warunków pracy i ochrony socjalnej. Dlatego też proponujemy dziś nowe przepisy, aby zwiększyć pewność rozwoju cyfrowych platform pracy i chronić prawa osób pracujących w gospodarce platform, tak aby wszyscy mogli jak najlepiej wykorzystać tę szansę.*

Z kolei komisarz do spraw miejsc pracy i praw socjalnych Nicolas **Schmit** zauważył: *Musimy jak najlepiej wykorzystać potencjał platform cyfrowych w zakresie tworzenia miejsc pracy. Powinniśmy jednak również zadbać o to, by były to wysokiej jakości miejsca pracy, które nie sprzyjają niepewności zatrudnienia, tak aby osoby pracujące za ich pośrednictwem miały zapewnione bezpieczeństwo i mogły planować swoją przyszłość. We wniosku Komisji określono jasne kryteria pozwalające ustalić, czy platforma jest pracodawcą, a jeżeli tak jest, to ich pracownicy mają prawo do pewnych praw socjalnych i pracowniczych. Postęp technologiczny musi być sprawiedliwy i sprzyjający włączeniu społecznemu, dlatego też wniosek dotyczy również przejrzystości algorytmów platform i nadzoru nad nimi.*

Dalsze działania

Wniosek Komisji dotyczący dyrektywy w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych zostanie teraz przedyskutowany na forum Parlamentu Europejskiego i Rady. Po przyjęciu dyrektywy państwa członkowskie będą musiały dokonać w ciągu dwóch lat przeniesienia jej przepisów do prawa krajowego.

Projekt wytycznych w sprawie stosowania unijnego prawa konkurencji zostanie poddany ośmiotygodniowym konsultacjom publicznym w celu zebrania informacji zwrotnych od zainteresowanych stron, po czym zostaną one przyjęte przez Komisję. Wytyczne są wiążące dla Komisji, jeśli chodzi o późniejszą wykładnię i egzekwowanie unijnych reguł konkurencji.

Kontekst

Gospodarka oparta na platformach cyfrowych szybko się rozwija. Obecnie ponad 28 mln osób w UE pracuje za pośrednictwem cyfrowych platform pracy. Oczekuje się, że w 2025 r. ich liczba sięgnie 43 mln osób. Zdecydowana większość z nich to osoby faktycznie samozatrudnione. Szacuje się jednak, że 5,5 mln osób zostało błędnie zaklasyfikowanych jako samozatrudnione. W latach 2016–2020 dochody w gospodarce platform wzrosły niemal pięciokrotnie, z szacowanych 3 mld euro do około 14 mld euro.

Cyfrowe platformy pracy stwarzają możliwości dla przedsiębiorstw, pracowników i osób samozatrudnionych, a także zapewniają konsumentom lepszy dostęp do usług. Nowe sposoby pracy wiążą się jednak również z nowymi wyzwaniami. Coraz trudniej jest prawidłowo zaklasyfikować status zatrudnienia, co w niektórych przypadkach prowadzi do niedostatecznego zapewniania praw pracowniczych i ochrony socjalnej. Ponadto stosowanie algorytmów w pracy za pośrednictwem platform internetowych może budzić wątpliwości co do rozliczalności i przejrzystości.

W swoich [wytycznych politycznych](#) przewodnicząca Ursula **von der Leyen** podkreśliła, że cyfrowa transformacja przynosi szybkie zmiany, które mają wpływ na nasze rynki pracy. Zobowiązała się do rozważenia możliwości poprawy warunków pracy osób pracujących za pośrednictwem platform internetowych. W [programie prac Komisji na 2021 r.](#) ogłoszono przedstawienie inicjatywy ustawodawczej w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych pod koniec 2021 r., po dwuetapowych konsultacjach z partnerami społecznymi. Wniosek jest jedną z kluczowych inicjatyw w ramach [Planu działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych](#).

Zgodnie z art. 154 ust. 2 TFUE Komisja przeprowadziła dwuetapowe konsultacje z europejskimi partnerami społecznymi. [Pierwszy etap konsultacji](#) przeprowadzono w dniach 24 lutego – 7 kwietnia 2021 r. [Drugi etap konsultacji](#) rozpoczęto w dniu 15 czerwca i zakończono w dniu 15 września 2021 r. Ponadto Komisja przeprowadziła wymianę informacji z wieloma odpowiednimi stronami z myślą o wyjaśnieniu celów tej inicjatywy, w tym specjalne spotkania z firmami platformowymi, stowarzyszeniami osób pracujących za pośrednictwem platform internetowych, związkami zawodowymi, przedstawicielami państw członkowskich, ekspertami ze środowisk akademickich i organizacji międzynarodowych oraz przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego. Wyniki procesu konsultacji są dostępne w załączniku do oceny skutków towarzyszącej wnioskowi dotyczącemu dyrektywy.

Więcej informacji

[Pytania i odpowiedzi: Poprawa warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych](#)

[Zestawienie informacji: Poprawa warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych](#)

[Komunikat prasowy: Projekt wytycznych w sprawie stosowania prawa konkurencji UE](#)

[Pytania i odpowiedzi: Projekt wytycznych w sprawie stosowania prawa konkurencji UE](#)

[Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych](#)

[Komunikat „Lepsze warunki pracy na rzecz silniejszej Europy socjalnej: pełne wykorzystanie korzyści płynących z cyfryzacji dla przyszłości pracy”](#)

[Projekt wytycznych w sprawie stosowania prawa konkurencji UE do osób pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników znajdujących się w trudnej sytuacji negocjacyjnej](#)

IP/21/6605

Kontakty z mediami:

[Daniel FERRIE](#) (+32 2 298 65 00)

[Arianna PODESTA](#) (+32 2 298 70 24)

[Flora MATTHAES](#) (+32 2 298 39 51)

[Maria TSONI](#) (+32 2 299 05 26)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)

Related media

 [Ecopostale Service, electric bike and vehicles delivering mail in Brussels](#)